

SIENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONÁDVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap csütörtökön.
Ettől ár:
Negyedre 2 korona 50 fillérre 5 kor. Rész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
lová a köziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Öszi viharfelhők.

A »Magyar Pügy.« amely a nagyobb pénzügyi veletekről s ezzel kapcsolatban — székötöttésai révén a politikai helyzulsza-tikakairól is igen jól van innálva, rendkívül érdekes cikket közl. 23-iki számában.

A terjedelmes ikket helyszüke miatt csak kivonatn közöljük, de ez is elég világosan teti fel a kormány, illetve a pókai helyzet mostani állapotát s kégtelenné teszi, hogy a kormány tjai nem sokáig ülnek a bársonyszően.

De ime a cik

»Mindenekel konstatálnunk kell, hogy a koalíes kormány napjai meg vannak smálva és a belpolitikai válságná előbb-utóbb be kell következni. Sa az országban a kormánnyal való légedetlenség nem volt nagyobb és általánosabb, ami egészen természetes, mert minél több reményt fűz az ézág egy, az általános népszerségjegyében megszületett kabinet muasságának eredményhez, annál lejtőbb a csalat ózás. Ez a kabinet azban nemcsak népszerségben, de nemet előtt erejtett paktumban fogantott és ennek eihalgatása szü most óriási lánggá az elégtelenség tüzet. Ha akkor a kabinet nyilt óntenséggel tárta volna fel a nemzet ótt a tárca-válalásnak a paktumban eghatározott módozatait, ha mindjt kezdtében bevallotta volna, hogy a nemzet összes aspirációiról lemondott, mert a darabont-kormány eltáblítása más módon nem lett volna lérsztülvihető a nemzet megnyugodo volna a körülmények kényserítő átalimában.

Nemkevésé fokozza az elégedetlenséget az körülmény, hogy a kabinet átmetti kormányként mutatkozott be, melynek úgyszólván egyetlen feladatát a álasztási reform megvólósítása képei, de alig hogy a romokat némileg eakarította végleges kormánynak éndekezett be, fentemlített fóladatainak teljesítését pedig következetesen elodázta. Habár az általános titkos választásnak sok ellensége van az országban, habár bizonyos, hogy e nagy reform a magyarság szupremáciájának teljes érvényű biztosítékait igényli, mégis alig van ember a hazában, aki helyeselni tudna, hogy a kormány surba helyezte azt a zászlót, melynek

lobogtatása mellett bevonulását tartotta.

De mindezeknél kinosabb benyomást gyakorolnak a nemzet érzületére a kormány mulasztásai és az a titkolózás, melylyel a főfontosságú ügyek elintézését kezeli. Itt van elsősorban a kiegyezés ügye. Már magában az a körülmény, hogy K o s s u t h Ferenc a kormány nevében husvét ünnepejelölte meg az ügy elintézésének vég-határidejétül és ime, közel hat hónap telt el e záros határidő után és a kiegyezés még mindig nincs perlektuálva.

A viharfelhőkön villámként cik-kázik át a kvótá emelés és a katonai létszám emelésnek odózus: ügye, mely villámok — előre láthatólag — még ez évben lesujtanak. És ekkor következik be az új nagy politikai válság, amely elsöpri a W e k e r l e - K o s s u t h - k a b i n e t e t, minden alkotásaival együtt. Hogy a magyar kormány nem volt képes kerestülvinni, miszerint az uralkodó nem féltéve, hanem egész évre állapítsa meg a kvótát, hogy ekkor az az ügy legalább egy évre a napirendről lekerüljön, a nagy gyengeségnek a jele, de annak is, hogy a kvóta emelés ügyét Ausztria minden áron napirendre kívánja hozni. E téren, úgy a katonai létszám emelése terén is, óriási harc fog kifejlődni, mely nem egyes politikai pártok, hanem Magyarország és Ausztria közt vívatik meg. E harcban a W e k e r l e - k a b i n e t k e t m a l o m k ö z é b e r u l e s a k á r m i k é p d ö l e t a d o l g, v a g y a l u l r ó l, v a g y f e l t ü l r ó l b u k n i a k e l l. M i j ö n u t á n a, m i n ő c s a p á s o k a t h o z a z o r s z á g r a e g y ú j b e l p o l i t i k a i v á l s á g, k i t u d n á a z t m a m e g m o n d a n i.

Az ügyevezett alkotmánybiztosítékról melyek példátlan kudarcáról nehéz nem gúnnyosan írni, nem is szólva — veszélyes szirtként tátong a kormány és a koalíciós többség elé a választási reform nagy kérdése. Mindenki emlékezik még ama napokra, amidőn a koalíció ezt a fegyvert kiszakítani igyekezett K r i s t ó f f y kezéből, hogy maga harcoljon vele, úgy a tavalyi képviselőválasztások lezajlására is, melyek vezértárszavát az általános, titkos választást elrendelő törvény sürgős megalkotása képezte. Sok idő telt el azóta és a kormány nemcsak hogy be nem terjesztette ezt a javaslatot, amely megbiztatásának főpontját képezte, de fel-tűnően elhidegült a választási reform

irant. Elhidegült pedig azért, mert főleg az agráriusok gyomra az általános, titkos választást be nem veszi. Magyarország választóival (a mostaniakkal) választások alkalmával mindenféle maszlagot be lehet vétetni, nem hiszszük azonban, hogy új választások esetén nem támadna fel a kormány és pártja ellen, szöszegésük miatt a legerősebb vihar. De hiszen a választások még messze vannak, 3 és fél évig ez oldalról a kormány nincs fenyegetve. De ne feledjük el, hogy a választási reform kerestülvitelét oly tényezők követelik, melyeket a kormány ígéretekkel nem állthat. Köztudomású, hogy a király személyesen ragaszkodik a választási reform megalkotásához, ezzel akarván uralkodói tevékenységét mintegy betetőzni. Másfelől a közterhekben osztozó, de politikai jogokkal nem bíró lakosság ezrei fejtenek ki vehemens agitációt a választási reform érdekében s bizonyos, hogy a halogatás az országra zúdítja az általános sztrájk veszedelmét. A kormány tehát vagy bukik, vagy még ez évben betereszti a törvényjavaslatot. Ám, ha a választójogot e javaslat nem köti kszetlákhoz, a kormány a többség bukátja meg, ha pedig felveszi a javaslatba mindazon kikötéseket, melyek a szocialdemokraták és a nemzetiségek ellen irányulnak, ezzel forradalomszerű felháborodást idéz elő, melynek vége mégis csak Bécsből inszcenált kormánybukás lesz.

Látható még másfajta viharos felhő is. Ez a horvát obstrukció, amelyhez a nemzetiségi képviselők bejelentett obstrukciója járul. Utóbbi még néri népszerségre is tarthat igényt, mert a választási reform érdekében fog foyni. Ezt a magyar politikai életben példátlanul álló harcot a kormány csak a házsabály-revizióval verhetné le, amitől — tekintettel a jövőre — a valódi negyvennyolcasok irtóznak. A dolog tehát így áll: Ha nem lesz házsabály-revizió, a horvátok és a nemzetiségek egyesült obstrukciója meghiúsítja a parlament munkálkodását, esetleg az országot ex-lexbe is kergetheti; ha pedig lesz házsabály-revizió, ez szétrobbantja a többséget.

Igy fest a politikai helyzet és ha elfogulatlanul merlegeljük a felsőrolt esélyeket, megállapíthatjuk, hogy veszedelmesebb helyzet talán még sohasem fenyegette Magyarországot.

A gazdasági cselédtörvény. A hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg a gazdasági cselédtörvény életbeléptetési és végrehajtási rendelete. Az új törvény ez év november hó elsején lép életbe. A végrehajtási rendelet főként azokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyek a dolog természete szerint a törvény szövegébe felvehetők nem voltak.

Mindenekelőtt azokat a hatóságokat sorolja fel, amelyek a gazda és a cseléd közötti jogviszonyból felmerülő összes ügyek; ben előjární hivatalok. Eltérés az eddigi állapottól csupán abban van, hogy harmadfokulag nem a belügy-, hanem a földmivelésügyi miniszter intézkedik. Szolgálati cselédkönyvet a törvény 2. szakasza szerint minden cseléd köteles váltani. Külföldi illetőségtől kint az lakási bizonylat pótolja. A cselédkönyvet a községi előjáróság (bíró, jegyző, tanácsstag, kerületi előjáró) díjmentesen állítja ki, a jelentkező szóbeli kérelmére. Tekintettel a cselédkönyvekkel üzött visszaélésekre, az előjáróságnak meg kell győződnie a cselédkönyvért jelentkező személyazonosságáról (e célból személyazonossági tanúk is kihallgathatók), továbbá arról, hogy a kérelmező általánosan lakik-e a község területén, miután a cselédkönyvet kiállító hatóság illetékességét nem a cselédkönyv kiállítását kérelmező egyén községi illetősége, hanem annak lakóhelye alapítja meg. Különösen gondot kell fordítani az eljáró hatóságnak arra, hogy 12 éven aluli kiskorú cselédkönyvet egyáltalán ne, ennél idősebb kiskorú pedig csak a törvényes képviselő vagy a gyámhatóság beleegyezésével nyerhessen. Ha olyan egyén kérelmezi a cselédkönyv kiállítását, akinek már munkásigazolványa vagy régi cselédkönyve van, a cselédkönyv csak úgy adható ki, ha az illető a másik okmányát a hatóságnak átadja.

A cselédkönyv megsemmisülése esetén, vagy ha az bejegyzésekkel megtelt, az előjáróság másodlatot állít ki, az előbbent pedig lezárja s egyben hirdetményben közhírré teszi, hogy az eredeti cselédkönyv érvénytelenített. Az eljárás, az elveszett vagy megújításra használhatatlanná tett cselédkönyv szándékát kivéve, díjmentes. A cselédkönyv kiállítása körüli panaszok az előjáróságnál nyújthatók be. A másodfokú hatóság határozata ellen felelbezésnek helye nincsen.

A gazda és a cseléd közötti szerződés megkötéséhez hatósági közreműködés vagy bárminemű alakisag betartása nem szükséges. A végrehajtási rendelet 22. §-a csupán a bérlevélre vonatkozólag tartalmaz rendelkezést, kimondván, hogy bérlevélnek csak az tekintendő, amiben a cseléd megnevezése, a szolgálati idő tartama és a cseléd javadalmasa ben foglaltatik. A szerződés megszűnését igazoló elbocsátó bizonyítvány érvényességéhez is csupán a gazda aláírása szükséges.

Körülményesen rendelkezik a 23-ik szakasza cseléd átvevéről. A gazda beleegyezését, vagy az elbocsátó bizonyítványt az »átvevőlapoz«^o kell csatolni s mindazideig, míg a szolgálati viszony meg nem szűnt, az átvevővel a községi előjáróság zár alatt őrizi. Az átvevő kiállításáról úgy a cseléd, mint a gazda írásban értesítendő.

Ha akár a gazda, akár a cseléd vonatkozik a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését megkezdni, hatósági közbelépésnek, esetleg karhatalmi intézkedésnek van helye.

Ujdonságok

Szentes. 1907. Augustus 28.

— **A pusztaszeri ünnep végleges programja.** Az országos Árpád-émlékünnep rendezőbizottsága, a f. évi szeptember 15-én délelőlt 9 órakor kezdődő országos Árpád-ünnep programját véglegesen a következőképpen alapította meg: 1. Ünnepi istentisztelet, végzi Várhelyi József szeged-rókusi plébános. 2. Karének, előadják a szegedi egyesült daloskörök. 3. Megnyitó beszéd, tartja Kelemen Béla főispán. 4. Az ünnepi közönség üdvözlése Becsey Károly dr. orsz. képviselő s az Árpád-egyesület elnöke részéről. 5. Árpád síri álna, költemény Miskolczi Kovács Gyulától, szavalja Bakó László. 6. Karének, énekelik az egyesült szegedi daloskörök. 7. Ünnepi beszéd, tartja Barabás Béla orsz. képviselő. 8. Pusztaszeren, költemény, írta, s szavalja Szalay Károly tanár. 9. Záró beszéd, tartja Cicatricis Lajos dr. alispán. 10. Szózat, énekelik az egyesült daloskörök és a közönség. 11. A millenárius emlékmű megkoszorúzása a küldöttségek által. — Az ünnep végeztével közös ebéd, a küldöttségek és jelentkezők részére fentartott satorban. Délután 3 órakor népünnep.

— Munkásgimnáziumok vármegyénkben.

Az Uránia Magyar Tudományos Egylet a szabad tanítás szervezi most országsszerte és ennek keretében a tél hat hónapban, vagyis októbertől bezárólag márciusig — az általa előre megjelölt helyeken, minden köznapon esti 8—9 óra között előadásokat fog tartani úgy, hogy a hét minden napján más tárgy kerül előadásra, melyek folytatása a következő hetek megfelelő napjaira esik. Így október elején 6 tárgy előadását kezdi meg az egyesület, melyek mindegyikéből december végéig 12—12 előadást tart, összesen 72 órában. Januárban újabb hat tárgy előadását kerdi meg és folytat március végéig, szintén minden tárgyból 12—12 előadással, ugyancsak 72 órában, ezek szerint tehát a munkásgimnázium 6 havi teli tanfolyamában 12 tárgy kerül előadásra, 144 tanóraban. Erre a 144 tanórára az Uránia 144 előadását írat, tehát feldolgoztatja a 12 tárgy anyagát, ezt 144 füzetben kinyomatja és mindegyiket 60—70 vetítőképpel felszerelve kiküldözi, úgy, hogy kívánatra vetítőkészülék is küld, hogy az előadások az ország bármely pontján megkezdhetők legyenek. Az előadások sorozatában van: a magyar nemzet története, magyar irodalom történet, Magyarország földrajza, magyar művelődéstörténet, világtörténet, egyetemes földrajz, természettan, egészségtan, törvényismeret, nemzetgazdaságnak, ipartörténet és mezőgazdasági ismeretek, tehát 12 tárgy 12—12 előadásra feldolgozva. A munkásgimnáziumok — ahogy ezt már nevük is mutatja, első sorban az ipari munkások tovább képzését tartják szem előtt, a szabad tanítás módszere alapján és így első sorban olyan helyeken létesülnek, vagyis olyan helységeket lettek a munkásgimnáziumok szék helyeül kiszemelve, melyekben iparosifjúsági egyletek vannak. Ilyen helység vármegyénkben kettő van: Szentes és Csongrád és tényleg meggyérk e két városat szemelte ki az Uránia munkásgimnáziumi előadások tartására.

— **A külső mész.** Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszternek a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésén Pozsonyban mondott beszédével sokat foglalkozik a napisaíró. Hozzá tesszük, hogy méltán, mert ez a beszéd nemcsak mint szó-

noki mű, hanem tartalmánál fogva is figyelemre méltó. Az a tétel, hogy: „semminék, vagy a kevésnek, vagy a selejcsnek, vagy a kikülszönzöttnek *nemzeti mással való bevonása* még nem nemzeti egyéniség, legkevésbé pedig kiváló nemzeti egyéniség és legkevésbé életképes nemzeti egyéniség” — olyan tétel, amely arra érdem, hogy kőbe véssé, figyelemre méltó legyen a magyar nemzeti közélet minden tényezőjének. Csak egyet nem hallottunk, nem olvastunk sehosem a beszéd kapcsán. Nevezetesen azt, hogy jó volna, ha Apponyi nagy tanítását magáévá tenné a jelenlegi kormány, sőt nem utolsó sorban maga Apponyi is. Mert úgy a jelenlegi kormány, mint Apponyi Albert gróf bizony majd mindég a keveset, a semmit, a kikülszönzöttet *vonják be nemzeti mással* és azt úgy tállják fel az országnak, mint — ha ládást a nemzet nagy céljai felé. De még ha csak a keveset a semmit vonnák be nemzeti mással. Fájdalom, *bevonják* ö k *nemzeti mással* azt is, ami határozottan kára, sérelme, veszedelme a nemzetnek. Es hogy ez így van, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter, *a magyar nemzeti oktatás hangzatos jelszava* mellett a *kiterikülizmust, a felekezeti reakciókat* plántálja bele a magyarországi közoktatásügybe. Szóval: nemcsak *adni*, hanem *követni* is kell a jó tanácsot.

— **Elkobozzák a purdékat.** Végre megtörtént az első országos lépés a cigányügy rendezésére. Igaz, hogy kissé későn, de megtörtént és még mindig jobb későn, mint soha. Megjelent a belügyminiszternek az összes törvényhatóságokhoz intézett körrendelete, mely a züllessék induló gyermekeknek az állami gyermekmenekékhelyeken való neveltetéséről intézkedik. A rendelet nem irányul kilejezeten a kóbor cigányok ellen, mert a belügyminiszter nem akar a tarsadalom egy bizonyos rétege ellen rendeletet alkotni. De hogy mégis a kóbor cigányok ellen fordul az éle, mutatja ezt a rendeletnek az a része mely megszabja, hogy nemcsak az elhagyott, hanem mindazok a gyermekek felveendő a lencházba, akik az eddigi könyezetükben romlásnak és elzüllessék vannak kitéve. A rendelet szerint tehát elkobandó a rendőrhatalóságok által minden 15 éven alóli gyermek mirdazon szüléktől, akik nem képesek a gyermeknek nevelést nyújtani, vagyis akiknek gyermekeik előreláthatóan csak elzüllessék és gonosztevékké válhatnak. Az üdvös miniszteri rendelet, — mint ezekből kitetszik — nem szól ugyan közvetlenül a kóbor cigányokról, de tartományban mégis olyan, hogy alig van más a kóborcigányokon kívül, akivel szemben végrehajtása szükségessé válhatna.

— **Akció Árpád-szobra érdekében.** Nyiregyházáról írják, hogy Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 22-én, Vay Gábor főispán előktele alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek legérdekesebb tárgya az Árpád fejedelem halálának ezeréves fordulójára alkalmából rendezendő pusztaszeri ünnepen való részvétel megállapítása volt. A törvényhatóság elhatározta, hogy az ünnepen részt vesz és magát Vay Gábor főispán, Mikecz Dezső alispán és

Kállay András mbiz. tag által képviselteti. Egyben kimondotta a közgyűlés, hogy a képviselőhöz fordul azzal a kérelemmel, hogy Arpad fejedelem szobrának országos költségen való felállítását és a szobor leleplezésének országos ünnepegy keretében való megtartását törvényben mondja ki. Erről az elhatározásról az összes társfőnökökkel azzal a kérelemmel értesíti, hogy az indítványt hasonló szellemű felirattal támogassák.

— Ujjonok és póttartalékosok behívása.

A hadügyminisztérium által kiadott rendelet a tényleges szolgálatra berendelt ujjonok bevonulásának napját, az eddigi szokásostól eltérően, október 16-ra állapítja meg. Az egyévi önkéntesek a honvédségnél és a közös hadseregénél azonban, mint rendszeren, ez évben is október elsején kezdik meg tényleges szolgálatukat. A közös hadsereg póttartalékosai október 3-án, a honvédség tartalékosai pedig október 6-án jelentkeznek szolgálattételre, míg az önkéntes póttartalékosok behívása mindkét hadseregénél október első napjára szól.

— A hadsereg és a magyar ipar. Közöltük, hogy a kereskedelmi miniszter az Országos Iparegyesületet értesítette arról, hogy a hadügyminisztérium, illetve a közös hadsereg szükségletének kielégítésére a magyar ipar nem ad megfelelő ajánlatokat. Mint értesülünk, illetékes részről nemcsak az a kijelentés történt, hogy a kvóta arányában részesedhetik a magyar ipar a közös hadsereg szükségleteinek fedezésénél, hanem úgy a közös hadügyminiszter, mint a tengerészeti főparancsnok több ízben kijelentették, hogy a magyar iparnak bizonyos szükségletek kielégítésénél az egész kontingens hajlandók megadni, tehát nemcsak a kvóta szerint megfelelő részt, miután igen sok olyan dolog van a szállítandó anyagok között, ami Magyarországon egyáltalában be nem szereshető és így a megfelelő arány másképp nem volna elérhető, csak oly módon, hogy a magyar ipar bizonyos cikkekből, melyek Magyarországon gyártatnak, a teljes kontingensét kapja meg. Az Országos Iparegyesület mindent el fog követni, hogy a magyar iparosság kellően tájékozva legyen arról, hogy a hadsereg szükségleteinek fedezésére az eddiginél fokozottabb mérvben lépjen akcióba.

— Tápé új temploma. Tápén új templom építésére indítottak mozgalmat. A mostani templom már kilenczáz esztendő. Dilemmézik a falai, úgy, hogy akármennyire foltozgatják, sok költséggel, a munka mind kárba veszt, mert a templomot ezzel legfőkébb ha pár évig lehet megóvni a végpusztulástól. Az új templom építésére irányuló mozgalom élén Bogoss Béla, a kiváló katolikus plébános áll, aki memorandumot dolgozott ki, melyben kifejti az okokat, melyek egy új templom építését elodázhatatlanná teszik. Ezek közt első helyen áll az, hogy a mai templom csak négy száz embert képes befogadni, holott a községbeli hívek száma a négy ezret is haladja. A memorandum felöleli a templom ritka becsü régiségeire vonatkozó adatokat is. Kimutatja, hogy a templom tényleg több mint 900 éves. Bizonyítja ezt az a része, mely alig két lépés hosszúságú ugyan, de a melynek falrészköiről, bár ezeket ugyan pingalások is fődik a szakértők nagy elismeréssel nyilatkoztak. De a templom körülüli ásataásokkal feltártul sírokban is 900 esztendő előtti régi-

ségi leleteket találtak. Zsiliszky Mihály vármegyénk volt érdemes főispánjának Csongrád megye monográfiája című történelmi művében érdekes adatok vannak Tápé keletkezéséről és a község régi templomáról. Tápé — mondja a monográfia — régebben létesült mint Szeged. A mostani templom maga egy kápolna volt, mely Tappes János majorja közepén állott és a kápolna körül temetkeztek is. A műemlékek országos bizottsága is műemléknek nyilvánította a templom kápolnárészét és hajlandó is annak fentartását magára vállalni. Az új templom építési költségét 80000 koronában, irányozták elő. Ehez 40000 kor.-t Szegedtől mint kegyúrtól kérnek 40000 koronát pedig fedezze az állam és a műemlékek országos bizottsága. A község ugyanis nem a külső díszet keresi az új templomban, hanem azt, hogy az a híveket befogadni legyen képes. Az emlékiratot most nyújtják be Szeged városához.

— Színészet. A városi színházat, a színügyi bizottság véleménye alapján, a tanács ez évre, még április hónapban Farkas Ferenc dr. szabadkai szingagzatonak engedte át, aki már majusban készült Szentestre jönni a társulatával és ettől a szándékától csak Mátyás Ferenc dr. polgármester azon értesítésére állt el, hogy — ha majusban jönne, akkor is kötelező volna rá nézve az, hogy a szeptember-októberi évadra visszatérjen Szentestre, mert ez a föltétele az itteni színház éinyerésének. Már úgy volt, hogy e körülmény közbejártása folytán, Farkas társulata ez évben egyáltalán nem jön Szentestre és erre való tekintettel a Csongrádon járt Polgár-féle színtársulat, legutóbb pedig a soproni színtársulat kérték a tanácsot a színházat. A színügyi bizottság azonban arra való tekintettel hogy a város Farkas Ferencnek már leköttötte a szavát, az utóbbit felhívandónak vélte, hogy záros határidőn belül nyilatkozzék, bevonul-e ez évadban Szentestre a társulatával vagy nem? — és csak az esetre véleményezte a színház átengedését a most Orosházán működő soproni társulatnak, ha tagadó válasz jönne a szabadkai igazgatótól. A helyzet erre úgy alakult, hogy Farkas Ferenc, kinek kitűnően szervezett társulata most köztetszés mellett Szarvason játszik, nemcsak bejelentette Szentestre jövetelét, hanem f. h. 27-én a tükárja: Farkas Rezső társaságában személyesen itt járt bemutatkozni Szentestre, ahová a társulatával — 12 előadásos bérletciklusra, — szeptember utolsó hetében készül átjönni, hogy itt valogatott műsori előadások keretében mutassa be társulatát.

— Szentesiek a pécsi kiállításon. A pécsi országos gazdasági és ipari kiállítást tömegesen keresik fel mostanában a szentesiek. Az önálló iparosok közül többen és az iparosifjái önképző körének kiküldöttei f. h. 27-én utaztak Pécsre, hogy ott 3-4 napon át a kiállítást tanulmányozva, szakismereteiket gyarapítsák, a csongrád megyei gazdasági egyesület 15 tagja pedig, élén az egyesület elnökségével, szeptember 2-án utazik Pécsre, hogy ott az országos gazdaságiülésben részt vegyen és egyúttal a kiállítást is megtekintse. Az egyesület kiküldötteit Cicatricis Lajos dr. alispán egyesületi elnök vezérli az útjukban.

— Csikódíjazások. A csongrád megyei gazdasági egyesület által a múlt vasárnapon Csongrádon rendezett csikódíjazás — épp úgy, mint a szomszéd városban ezt megelőzőtt szarvasmarha díjazás, a legjobb sikerrel folyt le, úgy a felhajtott jószágok számbeli mennyisége, mint milyensége tekintetében, úgy, hogy a bíráló bizottság az összes kitűzött jutalomdíjakat arra érdemes jószágoknak írtelhette oda. — Szentesen szeptember 1-én, tehát vasárnap lesz az egyesület által rendezett csikódíjazás, a külső vásártéri cédulához mellett levő térségen. A

díjazásra, melyre vasárnap reggel 8 óráig lehet jószágot bejelenteni az egyesület titkári hivatalában, — ezúttal újból felhívjuk a lötenyésztő gazdákat figyelmét.

— Sétahangverseny. Bertók Péter kitűnően szervezett ciganyzenekara ma délután folytatja a túl a kurcai népkertben jótékony célú sétahangversenyei sorozatát. Ezeket a sétahangversenyeket a kellemetlenebb őszi idő beálltaig, hetenként kétszer, csütörtökön és szombaton délután 5 óratól 7 óráig tartja a jeles zenekar, ezúttal a szentesi három jótékony nőegylet javára. A legelőzelebbi sétahangverseny tehát a mai után szombaton délután lesz.

— Országos vásárok. Földeákon f. h. 31-én, Szabadkán és Kiskunhalason szeptember 1-én, Gyulán pedig szeptember 4-én kezdődik az ez évi nyári országos vásár. Ezekre a vásárokról, vészmentes helyekről, mindenféle labasjószágot, tehát sertéseket is szabad felhajtani.

— Bucsú. Midőn saját gyógytáram átvétele végén B-csabára költözöm mindazonjárt barátainak, jóakaróimnak és ismerőseimnek kik itt lettem aitt becses bizalmukkal megistiztek és aiktől személyen imal bucsuzhatom — ez uton mondok köszönetet és Isten hoztam Szentest, 1907. aug. 29. Ferencsi Arpad gyógyszerész.

NYILVANOS KÖSZÖNET.

A szentesi iparos ifjak önképzőköré által i. évi augusztus 20-án rendezett mulatságon Zsoldos Ferenc 7 kor. 40 fillér, Veesery Miklós 4 kor. Ugray Antal, ifj. Bernáth Elek, Dömjén Imre 2—2 kor., Sántha Ferencné úrnő, Hoffmann Jakab, Brüll Ferenc 1—1 k. Mácsai Józsefné úrnő, Moreczki Zsigmond 80—80 fill. NN. és Gál József 60—60 fill., NN. NN. NN. NN. NN. és Korek Miklós 40—40 fillér, Szatkovics János 20 fillért voltak szivesek felülfizetni. — Úgy a felülfizetők, mint Szentes város tanácsának a Széchenyi-liget, az ármentesítő társulatnak a sátorhoz szükséges ponyvák, Zsoldos Ferenc, Székely József és Szabó Zsigmond uraknak a sátorhoz használt faanyagok átengedéséért, Kléner Ferenc úrnak egy torta ajándékozásért, nemkülönbön az alkalmi lapot elárúsító hölgyeknek ez uton mondok az egylet nevében halas köszönetet.

Szentes, 1907. aug. 24.

Gálfi Sándor, elnök.

Az egyetemi ifjak szentesi köré által 1907. augusztus 4-én rendezett mulatságnak cabaret szereplői: Jakó Bertuska és Molnar Irénke; buffett kiszolgáló hölgyek, gazdasszonyok: Katkics Gyuláné és dr. Purjesz Jánosné; kisasszonyok: Alt Veronka, Antal Aranka, Berger Róza, Bokody Etelka és Gizike, Brazartó Mariska, Csúcs Ionka, Dobovszky Juliska és Mariska, Ehrenfeld Irénke, Kiss Margitka, Mócz Erzsike, Gizike és Tilduska, Önödy Irmuska, Polgár Mariska, Pollacek Erzsike és Mariska, Szvaton Margitka, Schiller Erzsike, Szűcs Gizike, Traub Margitka és Varady Margitka; felülfizettek: gróf Károlyi Imre 100, dr. Molnar Jenő 50, Zsoldos Elek 30, dr. Mátyás Ferenc és Zsoldos Ferenc 20—20, dr. Kelemen Béla 10, özv. Nagy Imréné 6, Kalpagos Sz. Imre 5, Hoffmann Sándor 3, Bajkai László, Dobovszky József, Felsenburg Benedek, Felsenburg Lipót, Harmat Pal (Szarvas) Kanasz N. Lajos, Kövér Imre és Weisz Jakab 2—2, Csillag Lakos Istvánné, Dasbek János, Fusti Molnar Sándor, Horváth V., Huinagel János, Kain Dező, Pláger Miksa, Ráczó Manó, Samuel Béla, Süveges Pal (Szarvas), Szvaton Józsefné, Szamosközi Istvánné és jenei Székely Lajos 1—1 koronát, N. N. 10 fillért; a buffetthez adományokat küldtek: Alt Miksáné, Ausländer Sándor, Berger Sománé, Brazartó Mariska, Brüll Ferencné, Cvaček és társa, Csúcs Györgyné, Deutsch Béla és Kárpát, Dobovszky Józsefné, Eisler Lajos, Ehrenfeld Irénke, dr. Fusti Molnar Sándorné, Hoffman Jakabné, Katkics Gyuláné, Károlyi Józsefné, Kléner

Ferenc, ifjú Kovács Sándor, dr. Lakos Iréné, dr. Matéffy Ferencné, Mócz Kalmanné, öz. Onody Sz. Lajosné, Papp Lászlóné, dr. Péter Albertné, öz. Prager Ignacné, öz. Pollacsek Ferdinándé, dr. Purjesz Jánosné, Rejs Józsefné, öz. Sarkadi N. Mihályné, Simkó Ignacné, Soós Pálné, Svatonc Jozsefné, öz. Schiller Hermanné, Spitzer Adolfné, Szabó Lajos, Szamosközi Istvánné, Szűcs Jánosné, Szűcs Gizike, Traub Józsefné és dr. Vecseri Sándorné; a buffett adományt megváltották: Kalpagos Sz. Inréné 5, dr. Czukermann Sománé és Vecsery Miklósné 4—4, Kutas Jánosné 3, dr. Albertényi Adolfné, Antal Endréné, Bokody Jánosné, dr. Csucs Jánosné, Feisenburg Manóné, Halasz Sz. Lajosné, Kadar Arpadné, Kiss Pálné 2—2 koronával. Fogadják a szereplők lelkes közreműködésükért, az adakozók kegyes adományaikért az egyetemi ifjak legyese-körének leghalasabb köszönetét.

Iskolai értesítések.

A református egyház által fenntartott elemi iskolában a beiratások szeptember 2—7-én mindennap délelőtt 8—12-ig és délután 2—5 óráig tartanak, még pedig a fiúk a központi fiú, — a lányok a központi leányiskolában.

Figyelmeztetnek a szülék és gyámok, hogy minden 6—11 és 12—14 életévüket betöltött gyermekeiket, gyámolijaikat a nevezett napokon a mindennapi, illetőleg az ismételt iskolába mulhatatlanul beírassák, mivel a be nem íratkorotok után a törvény értelmében szigorúan megfognak bírságotlani.

A beíratásnál a tanköteles születési éve, hó és napja, valamint a házszám, a szülék teláni zakariata elkerülése végett szükséges-tel, ezért annak pontos beíratalása a t. szülék figyelmébe ajánlatik.

A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 9-én lesz, a mikor a rendes tanítás is kezdetét veszi.

Ref. elemi isk. igazgatósága.

A szentesi izr. elemi iskolánál az 1907 — 8. tanévi beíratások f. évi szept. hó 1, 2 és 3-án naponként d. e. 9—12-ig — a póló és javító vizsgálatok augusztus 30-án d. u. 3 órkor az iskolaépületben tartanak meg. Később jelentkezők pótvizsgálatra nem bocsátatnak és osztályismétlésre utasítatnak. A t. szülék felhívatalnak, hogy gyermekeikkel a beíratásnál személyesen jelenjenek meg, ugyanakkor a házszámot is feljegyzve magukkal hozzák, mert ennek hiányában a beíratás nem eszközölhető. Az iskolaszék f. évi június hó 9-én hozott határozatából az új tanévben az V. és VI. osztály is megnyílik, növendékek tehát ez osztályokba is vétetnek. Az első osztályba csakis azon gyermekek vétetnek fel, a kik f. évi dec 31-ig hatodik életévüket betöltik. Más iskolából átjéző tanulók bizonyítvány mellett vagy felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel az illető osztályba. Minden újonnan bejéző tanuló köteles a beíratásnál a korát kimutató anyakönyvi kivonatot és a himnóoltásról szóló orvosi bizonyítványt bemutatni.

Minden tanuló beíratási díj fejében 40 fillért, könyvtár illeték fejében 40 fillért, tanítói nyugdíjalapra 30 fillért, és az év végi értesítőre szintén 30 fillért fizet. A tandíjfezők azonkíval tartoznak hat kor. negyed évi tandíjat fizetni.

A tandíjmentesség iránti kérvények a beíratási idő alatt annál is inkább benyújtandók, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szentes, 1907. aug. 22.

Az iskolaszék.

A szentesi róm. katb. egyház által fenntartott elemi iskolánál az 1907—1908-ik tanévi beíratások f. évi szeptember hó 2, 3, és 4-én naponként d. e. 9—11. — d. u. pedig 2—4 óráig eszközöltetnek, a tanítás pedig 5-én veszi kezdetét.

Az első osztályba csakis azon gyermekek vétetnek fel, akik f. évi december 31-ig hatodik életévüket betöltik.

Minden tanuló beíratáskor a tanítói nyugdíj alapra 30 fillért fizet.

Felhívatalnak a t. szülék, hogy gyermekeikkel a beíratásnál személyesen jelenjenek meg, ugyanakkor a házszámot is magukkal hozzák mert ennek hiányában a beíratás nem eszközölhető.

Megjegyzendő, — hogy a központi leányiskolában az V. és VI. osztályba is vétetnek fel tanulók.

Szentes, 1907. augusztus 24

Bíró Pál
egyházi jegyző.

A Szentes város által fenntartott iparos tanonc iskolába az 1907—8-ik tanévi beíratások f. évi szept. 1—7 napjain mindenkor d. u. 5—7-ig eszközöltetnek az igazgató I. t. 153 sz. haznál.

Felhívatalnak a tanonctartó iparos és kereskedő urak, hogy tanoncikat, akár vannak szerződve, akár nincsenek — a jelzett időben és helyen beíratni el ne mulasszák, mert aki tanoncot eltagadja, vagy nem iskoláztatja, a n. m. vall. — és közölt. miniszter 2085—1907. sz. rendelet 9. §. alapján 100 kor. ig terjedhető pénzbírsággal fog sújtani.

A nagykorú ip. tanoncok szintén kötelesek évenként az igazgatónál jelentkezni s fölmentés iránt az ip. tanodai bizottság útján a tanfelügyelőséghez fordulni.

Az ipariskola III. osztályát végzett növendékek nem kötelesek beíratkozni.

A rendes tanítás szept. hó 16-án veszi kezdetét.

Szentes, 1907 aug. 24.

Körvélye-sy Sándor
ip. isk. igazgató,

Feloldozáskészítő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

Zeneoktatás, Német-nyelv oktatás. Harsányi Ilona

oklevéllel tanító né Szentésen telepedve, elvállalja úgy fiú, mint leánygyermekeknek

zongorajátékban és a német-nyelvben való tanítását

úgy a tanítványokhoz házhoz járva, mint saját lakasán.

Maganoktatást ad úgy az elemi mint a polgári iskolai tantárgyakból.

Lakása: III. t. 45 sz. Bánfalvi Lajos házánál.

Stark Nándor

tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy 27 év óta fennálló

könyv- és papirkereskedését megnagyobbítva, ATHELYEZTE a régi üzlet-helyiségével szemben levő „Petőfi” szállodai bérházba és I. tized 196 sz. alatti saját házána, ahol a

Gimnáziumi és polgári leányiskolai tankönyvek új vagy édon állapotban, legelőnyösebben szerephetők be.

Az összes elemi népiskolák tankönyveinek fóráktára

6069—907. sz.

Hirdetmény.

Csongrád községben a községi téglajárdák és átereszek fokozatos kiépítését zárt ajánlati verseny útján 1907. év október hó 1-től számított három évre vállalatba kiadom.

Egységáraluk a laptéglázásnál négyszög méterenkint 1 korona 90 fillért; él téglázásnál ennek kéiszeresét, átereszeknél köbméterenkint 25 kor. 40 fillért; javításoknál laptéglázásoknál négyszög méterenkint 40 fillért állapítok meg. Az ajánlatok mind a három árra százalék szerint történeek. A versenyezni kívánókat felhívom, hogy zárt ajánlataikat 1 koronás bélyeggel, 300 korona bánatpénzzel ellátva 1907. év szeptember hó 10-ig annál is inkább adják be, mert elkésve érkezett nem kellően kiállított ajánlatok avagy pedig bánatpénz nélkül beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatokban számo kal és betűkkel tisztán kiírandó az ajánlati összeg s határozottan kijelentendő, hogy az ajánlatot tevő az árlejtési feltételeket ismeri magát azoknak aláveti.

Megjegyzem, hogy a készitendő járdák munkadíja az eddigi tervezetek szerint évenként mintegy 10000 koronát fog kitenni, amely mindig az elrendelt s tényleg készített s átvett járdázás után fog a vállalkozónak kifizetteini.

Az árlejtési feltételek alólított jegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A beérkezett ajánlatok 1907. év szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor fognak az előjáróság által elbíraltatni amikor az előjáróság fenntartja magának a jogot, hogy a beadott zárt ajánlatok közül az arra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Csongrád, 1907. évi aug. hó 23. án.

Kovács
jegyző.

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú háznál egy udvari lakás — 2 szoba, előszoba, konyha élelškamra, tüzevalóság és külön padlás — a legközelebbi évnegyvedtől, vagyis október 24-től bérbeadó.

Feltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében megtudhatók.

Borfú

kerestetik, ellátással és fizetés mellett. Cim megtudható lapunk kiadó-hivatalában.